vergadering **C109**
zittingsjaar 2021-2022

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting en Justitie

van 11 januari 2022

(Wegens de coronamaatregelen werd deze vergadering via videoconferentie georganiseerd.)

Vlaams Parlement

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Tom Ongena aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de rol van het Facilitair Bedrijf in een betere ventilatie en luchtreiniging van Vlaamse overheidsgebouwen en in de ondersteuning van lokale besturen
– 1022 (2021-2022) 3

VRAAG OM UITLEG van Stijn De Roo aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de beveiliging van het Errerahuis in Brussel en andere overheidsgebouwen
– 1063 (2021-2022) 8

VRAAG OM UITLEG van Klaas Slootmans aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over het dialoogplatform van de Federale Regering over de toekomst van het Belgische federalisme
– 890 (2021-2022) 11

VRAAG OM UITLEG van Tom Ongena aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de rol van het Facilitair Bedrijf in een betere ventilatie en luchtreiniging van Vlaamse overheidsgebouwen en in de ondersteuning van lokale besturen – 1022 (2021-2022)

Voorzitter: de heer Steven Vandeput

De voorzitter: De heer Ongena heeft het woord.

Tom Ongena (Open Vld): Mijn beste wensen aan iedereen. We zijn het nieuwe jaar gestart zoals we het vorige geëindigd zijn, namelijk met een coronapandemie die jammer genoeg nog volop woedt. We hadden gehoopt dat we er al langer van af zouden zijn, maar dat is dus niet zo, het is een hardnekkig beestje. Vandaar dat we daarover ook hier in het parlement nog regelmatig vragen stellen.

Ik heb daarover ook een vraag aan u, minister-president. Het gaat specifiek over de vraag of we in de strijd tegen de coronapandemie niet meer moeten inzetten op het verbeteren van de luchtkwaliteit, door ventilatie en door luchtzuivering. Het is zo dat we op 8 december hier in het Vlaams Parlement nog een resolutie hebben goedgekeurd, die de Vlaamse Regering oproept om hiervoor extra inspanningen te leveren. Daarbij werd in de eerste plaats gedacht aan schoolgebouwen, maar ook andere instellingen zoals woonzorgcentra en lokalen voor kinderopvang komen hierbij in beeld. Een betere luchtventilatie en luchtreiniging moet de circulatie van virusdeeltjes in de lucht verminderen, zodat het coronaveiliger wordt. In de resolutie wordt wel aangedrongen om eerst een grondig wetenschappelijk onderzoek te verrichten naar de meest doeltreffende ingreep, waarbij gerekend wordt op de expertise van de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO).

De vraag is ook gericht op de lokale besturen. Heel veel lokale besturen hebben eigen schoolgebouwen, eigen woonzorgcentra en ook eigen kinderopvanginitiatieven en buitenschoolse opvang. Mocht het wetenschappelijk onderzoek besluiten dat mobiele luchtreinigers een effectief middel zijn in de strijd tegen corona, dan zullen de lokale besturen wellicht ook massaal overgaan tot het aankopen en plaatsen hiervan.

Ook de Vlaamse overheid zelf heeft heel wat overheidsgebouwen, die publiek toegankelijk zijn. Ik denk dat het belangrijk is dat we daar nu ook zorgen voor een gezonde lucht. Dit gezegd zijnde kijken we naar het Facilitair Bedrijf, dat hierin een belangrijke rol kan spelen, minister-president. Het zou ook de lokale besturen kunnen ondersteunen.

Daarom heb ik concreet de volgende vragen:

Zult u het Facilitair Bedrijf de opdracht geven om snel na te gaan hoe de Vlaamse overheidsgebouwen via een betere luchtventilatie of -reiniging coronaveiliger kunnen worden gemaakt? Zo ja, wanneer zal die opdracht gegeven worden en tegen wanneer verwacht u de eerste resultaten?

Zal het Facilitair Bedrijf daartoe ook in overleg gaan met VITO, zodat hun inzichten ook meteen in overweging kunnen worden genomen?

Zijn er volgens u extra financiële middelen nodig voor de eventuele investeringen in een betere luchtventilatie en -reiniging in de Vlaamse overheidsgebouwen? Over hoeveel spreken we dan, volgens uw inschatting?

Gaat u het Facilitair Bedrijf vragen om ook lokale besturen te ondersteunen in de eventuele aankoop van mobiele luchtreinigers, bijvoorbeeld door de inrichting van

een aankoopcentrale? Zo ja, wanneer zullen de lokale besturen een beroep kunnen doen op deze ondersteuning?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Collega's, ik wens u ook een gelukkig nieuwjaar, en ik wens u vooral een jaar 2022 toe waarin we meer plezier zullen hebben dan in 2021. Ik denk dat dat geldt voor ons allemaal en voor heel de bevolking.

Mijnheer Ongena, eerst en vooral wil ik ingaan op de rol van het Facilitair Bedrijf. Ik wil er toch nog eens op wijzen dat, alhoewel ik bevoegd ben voor het algemeen beleid inzake vastgoedbeheer, dit niet betekent dat ik – of mijn administratie – bevoegd ben voor het operationeel beheer van elk individueel gebouw van de Vlaamse administratie. Elke entiteit is zelf verantwoordelijk voor de gebouwen die zij in beheer heeft. Het Facilitair Bedrijf kan op vraag ondersteunen of adviseren, maar kan in die gebouwen geen initiatief nemen.

Het Facilitair Bedrijf is bij het uitbreken van de pandemie niet blijven stilzitten. Het agentschap heeft in 2020 al de instructie gegeven aan de onderhoudsfirma's die instaan voor onderhoud in zijn grote kantoren om de ventilatie aan te passen aan de adviezen en de richtlijnen van de Federation of European Heating, Ventilation and Air Conditioning Associations, kortweg de REHVA-richtlijnen, vanaf de allereerste versie daarvan. Luchtverversing gebeurt met geconditioneerde verse buitenlucht met een regeling die aangepast is aan de gebruikstijden van de gebouwen. Het feit dat de gebouwen een lagere bezetting kennen dan normaal door het thuiswerk is verwerkt in de instructies aan de onderhoudsfirma. Deze lagere bezetting van de hoofdgebouwen wordt dagelijks opgevolgd door het Facilitair Bedrijf. Zowel het aantal passages als de maximale aanwezigheid worden in kaart gebracht. Het agentschap heeft zich reeds gealigneerd met die richtlijnen. Men heeft een van zijn experten ook de REHVA-cursus laten volgen.

Ook het onderhoud van deze ventilatiesystemen is opgenomen in de onderhoudscontracten die voor deze gebouwen zijn gesloten. Hiervoor wordt een onderhoudsplanning opgemaakt die maandelijks wordt besproken en gecontroleerd tijdens de technische vergadering. De praktijk wijst uit dat dit correct gebeurt en dat de toegepaste filters tijdig worden vervangen. Vervanging van filters wordt uitgevoerd op basis van frequentie of door het monitoren van de drukverschillen over de filters.

De kleinere gebouwen in beheer hebben een eigen gebouwverantwoordelijke die de nodige maatregelen neemt met ondersteuning of advies van de bevoegde preventiedienst zoals de Gemeenschappelijke Dienst voor Preventie en Bescherming (GDPB) en eventueel het Facilitair Bedrijf. Via de website overheid.vlaanderen.be werd de leidraad voor een veilige werkomgeving bij de Vlaamse overheid verspreid. Daarin wordt ook aandacht geschonken aan gebouwen en installaties, zoals de REHVA-richtlijnen en aanbevelingen bij het gebruik van losse CO_2-meters.

Het agentschap startte ook al een onderzoek om te bekijken of in die kleinere gebouwen gebouwbeheerssystemen (GBS) mogelijk zijn. Zo'n GBS-systeem wordt gebruikt om alle binnen het gebouw aanwezige installaties zoals het HVAC (Heating, Ventilation and Air Conditioning) en veiligheidssysteem centraal aan te kunnen sturen, te bedienen en te laten samenwerken alsook de alarmen te capteren en te behandelen. Dat is een tijdrovend werk dat niet op korte termijn afgerond zal zijn.

Naar CO_2-drempels toe heeft het agentschap steeds de drempelwaarde vermeld in het KB Arbeidsplaatsen, de Codex Welzijn op het Werk en in de federale coronarichtlijnen, afgedwongen, namelijk 900 ppm als indicatieve eerste drempel en 1.200 ppm als absolute drempel. Intussen is gebleken dat de toepassing van het

KB Arbeidsplaatsen een correcte manier van werken is voor de beheersing van het coronarisico.

Het agentschap heeft de bestaande CO_2-meetinfrastructuur per gebouw opgelijst en heeft recent een draagbare CO_2-meter voor elk gebouw in zijn beheer aangekocht. Dit gebeurde in overleg met de bevoegde preventiediensten. Deze CO_2-meters zullen het mogelijk maken om de lokalen en de gebouwen met knelpunten op vlak van verluchting en CO_2 te identificeren en gericht in te grijpen. Ook het verder nemen van remediërende maatregelen verloopt in samenspraak met de bevoegde preventiediensten. Het agentschap zet hier nog verder op in de komende maanden.

Het agentschap heeft ook reeds twee risicoanalyses laten uitvoeren conform de praktijkrichtlijn horend bij het in 2019 hernieuwde KB Arbeidsplaatsen en heeft recent een raamcontract gepubliceerd rond HVAC-studies inclusief de opmaak van risicoanalyses conform dit KB. Komende maanden staan nog verschillende risicoanalyses op de planning.

Het agentschap heeft de bevoegde diensten van het VITO reeds gecontacteerd en een eerste afspraak is ingepland. Het had ook al contact met andere experten. Zo nam het in 2017 tot 2019 deel aan de werkgroep rond het KB Arbeidsplaatsen onder leiding van het Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf (WTCB), voorgezeten door Peter Wouters en met als experten onder andere Jelle Laverge en Samuel Caillou. Het agentschap heeft tijdens de coronapandemie van in het begin de richtlijnen van het REHVA opgevolgd en heeft personen afgevaardigd naar twee werkgroepen binnen het WTCB.

Dan, over uw vraag of er extra financiële middelen nodig zijn kan ik het volgende zeggen. De wetgeving rond luchtverversing is de laatste jaren veranderd. De debieten die voorzien moeten worden zijn verhoogd. Hogere debieten betekent andere uitrustingen met meer vermogen maar ook grotere kanalisaties en complexere installaties. In oudere gebouwen is CO_2-detectie nauwelijks aanwezig en wordt gewerkt met vaste debieten, terwijl in moderne gebouwen CO_2-gebaseerde sturing couranter is

Het antwoord op de eerste vraag is dus affirmatief, maar aangaande de financiële middelen voor het gehele Vlaamse patrimonium, dat zowel uit eigendommen als gehuurde gebouwen bestaat in beheer bij verschillende entiteiten, moet ik u het antwoord schuldig blijven. In de huidige context moeten we ook beseffen dat de prijzen voor zowel installatie als onderhoud spectaculair gestegen zijn met minstens 15 procent. Zelfs wat betreft de gebouwen in beheer van Het Facilitair Bedrijf kan ik u daar geen eenduidig antwoord op geven.

Voor de grote kantoren werd de situatie reeds in kaart gebracht bij de ISO-auditering (International Organization for Standardization), omdat ventilatie- en luchtgroepen aanwezig zijn. Deze zijn ook conform de huidige normen uit het KB arbeidsplaatsen en corona-aanbevelingen, maar uit de eerste twee risicoanalyses die ik daarnet vermeldde komen nog een aantal verbeterpunten naar voor. Een typisch voorbeeld daarvan is dat er soms bij kleine herinrichtingen onvoldoende rekening gehouden werd met de HVAC-aanpassingen.

Voor kleinere gebouwen is de situatie heel verschillend en zijn er nog onvoldoende gegevens om een financieel plan op te maken. De aankoop van CO_2-meters was hierin een eerste stap.

Bovendien zijn heel wat gebouwen in beheer van Het Facilitair Bedrijf gehuurde gebouwen, waarbij de materiële ingrepen ten laste vallen van de verhuurder en dus niet zomaar door de huurder opgestart kunnen worden.

Ten slotte verwees u naar de lokale besturen. Het Facilitair Bedrijf startte een onderzoek naar een aanbod van CO_2-meters van diverse functionaliteit. De bedoeling is om dit uit te breiden naar een aanbod voor de Vlaamse entiteiten via de aankoopcentrale. Het staat nog niet vast of dit aanbod ook zal worden opengesteld naar de lokale besturen.

Het agentschap is er zich van bewust dat luchtreinigers ook regelmatig vermeld worden als mogelijke beheersmaatregel, maar houdt ook rekening met de terechte opmerkingen van onder andere het Nederlandse Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM). Luchtreinigers zijn namelijk geen vervanging voor ventilatie. Door te ventileren wordt de binnenlucht ververst met buitenlucht. Luchtreinigers daarentegen halen enkel deeltjes uit de lucht maar verversen de lucht niet. Deze toestellen vergen onderhoud, kunnen lawaaihinder veroorzaken, en dienen op gepaste plaatsen geïnstalleerd te worden, wat niet steeds een evidentie is binnen een moderne open kantooromgeving.

Naast de toekomstige resultaten van het verder wetenschappelijk onderzoek naar de effectiviteit van luchtreinigers moeten deze operationele aspecten dus ook mee in overweging worden genomen. De aankoopcentrale van de Vlaamse overheid zal dan op basis van al deze elementen beslissen of het aangewezen is om een raamovereenkomst voor luchtreinigers in de markt te zetten.

Een analyse van de behoeften en de markt zal moeten uitwijzen of het wenselijk is om de raamovereenkomst ook naar de lokale besturen open te stellen.

Ik wijs er wel op dat het plaatsen van een overheidsopdracht om tot een kwalitatief aanbod te komen de nodige tijd in beslag neemt. Dat weet u, mijnheer Ongena.

Als bottom line denk ik dat we met het Facilitair Bedrijf 'on top of things' zijn en deze zaak heel ernstig nemen en opvolgen.

De voorzitter: De heer Ongena heeft het woord.

Tom Ongena (Open Vld): Bedankt voor uw omstandig antwoord, minister-president. Ik heb heel wat nieuwe termen bijgeleerd, dat is altijd handig. Ik heb vooral genoteerd dat men, voor wat de eigen Vlaamse overheidsgebouwen betreft, volop bezig is met de aankoop van de CO_2-meters om problemen te detecteren en om dan ook op te treden. Dat kan ik alleen maar toejuichen.

Wat de lokale besturen betreft dring ik echt wel aan om, zodra er wat meer zekerheid en duidelijkheid is omtrent het nut van de luchtreinigers, dat echt te overwegen. Ik heb het nog eens nagelezen op de website van het agentschap Zorg en Gezondheid (AZG). Daar zegt men wel degelijk dat luchtzuiveraars op zich als ventilatie niet voldoende zijn en dat ventilatie het belangrijkste blijft, maar dat luchtreinigers wel goed aanvullend zouden kunnen werken om virusdeeltjes uit de lucht te halen. Veel lokale besturen hebben heel wat klassen in hun gemeentescholen, en ook heel wat lokalen in woonzorgcentra en voor buitenschoolse kinderopvang. De druk op de lokale besturen om ook die investeringen te doen zal groot worden als zou blijken dat er een aanbeveling in die richting komt. Ik denk dat het dan toch wel belangrijk zou zijn dat het Facilitair Bedrijf de lokale besturen daarin kan ondersteunen. Ik denk dat er drie argumenten zijn. Er is de knowhow van het Facilitair Bedrijf in dergelijke grote opdrachten. Ten tweede is er de kwaliteitsbewaking: ervoor zorgen dat de luchtreinigers die dan worden aangeboden voldoen aan alle kwaliteiten. Dat is heel belangrijk. Ten derde kan dat natuurlijk ook wel zorgen voor het drukken van de prijs. Als er een enorme vraag zou komen, dan zal de prijs misschien ook wel omhoog gaan. Dat is voor de lokale besturen niet onbelangrijk.

Ik dring echt wel aan, minister-president, zeker wat dat laatste punt betreft, dat u dit ernstig overweegt, en dat u het Facilitair Bedrijf misschien de opdracht geeft

om de nodige voorbereidingen te treffen om een dergelijke aankoopcentrale op te starten. Ik denk dat heel veel burgemeesters en schepenen u dankbaar zouden zijn.

De voorzitter: De heer De Roo heeft het woord.

Stijn De Roo (CD&V): Dit is een zeer terechte vraag want ventilatie staat al langer op de agenda en het is goed dat dit binnen overheidsgebouwen wordt opgevolgd. Ik heb een eerste, korte bijkomende vraag. Heb ik het goed verstaan dat in nieuwe overheidsgebouwen zoals bijvoorbeeld het Herman Teirlinckgebouw, de controle is uitgevoerd en dat die gebouwen conform zijn aan de bestaande normen. Ik heb u dat, denk ik, horen zeggen, minister-president, maar ik wil het nog even navragen voor de zekerheid.

En een tweede vraag betreft de resolutie die het parlement op 8 december 2021 heeft goedgekeurd over het belang van een goede luchtkwaliteit in de strijd tegen het coronavirus. Ik vraag me af welke stappen er in de uitvoering van deze resolutie reeds zijn gezet. Ze is natuurlijk nog maar recent goedgekeurd en we hebben ook het reces gehad, maar het gaat over een urgente situatie. Daarom vroeg ik me af u daarover al een beeld kunt geven.

De voorzitter: De heer Coel heeft het woord.

Arnout Coel (N-VA): Onze fractie heeft die resolutie mee gesteund op 8 december 2021. Er wordt daarin een logische volgorde gehanteerd: eerst onderzoeken – want er is inderdaad nog discussie – in welke situatie die luchtreinigers nuttig en goed kunnen worden gebruikt. Dat is nog voorwerp van onderzoek. Ik heb begrepen dat het VITO daar mee bezig is. Dat is een belangrijke eerste stap. Het gaat ook niet alleen over de aankoop maar ook over de vraag welke types er goed zijn, ook daarover is er nog discussie. En dan heb je nog de fase van het gebruik en het onderhoud. Dat wordt eerst allemaal in kaart gebracht en onderzocht vooraleer we in bulk zo'n toestellen gaan aankopen. We moeten zo efficiënt mogelijk met overheidsmiddelen omgaan. Voor de rest ondersteun ik de vraag van collega Ongena om – eenmaal er duidelijkheid is en het effectief een nuttig instrument blijkt te zijn – niet als eilandjes naast elkaar te beginnen aankopen maar dat zo gebundeld mogelijk te doen. Dat zal de efficiëntie en de prijs zeker ten goede komen.

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Ik wil het eerst hebben over de vraag van de heer Ongena die is bijgetreden door de heer Coel over het aanbod aan de lokale besturen.

Ik ben eigenlijk van mening dat het Facilitair Bedrijf heel zijn dienstverlening ook voor de lokale besturen moet ter beschikking stellen. Voor de CO_2-meters en de luchtverversingsinstallaties is dat nu heel concreet, maar ik heb al eerder met de administrateur-generaal van het Facilitair Bedrijf besproken om eens te kijken of niet de hele dienstverlening kan uitgebreid worden als een aanbod – uiteraard geen verplichting – naar de lokale besturen. Ik ben zelf ook burgemeester, zij het op dit moment enkel titelvoerend, maar ik hoor toch van andere collega-burgemeesters dat het steeds moeilijker wordt om geschikt personeel te vinden voor gebouwenbeheer en dergelijke. Wij kunnen hier misschien schaalvoordelen laten spelen. Ik denk dat de dienstverlening die het Facilitair Bedrijf vandaag doet voor de Vlaamse overheid eigenlijk ook wel zou kunnen aangeboden worden aan de lokale besturen. Dan valt de aankoopcentrale daar natuurlijk onder.

Mijnheer De Roo, er zijn inderdaad al twee analyses gemaakt. Die lopen nu verder en er zijn ook al een paar stappen in de uitvoering gezet. Ik denk dat we een aantal

stappen die in de resolutie opgesomd stonden al van voor de resolutie, reeds van in het begin, hebben gezet. Dat heb ik ook in mijn antwoord gezegd. Nu zijn we aan het bestuderen wat het beste aanbod is dat we op de markt kunnen vinden. De resolutie wordt zeker ernstig genomen en in uitvoering gebracht.

De voorzitter: De heer Ongena heeft het woord.

Tom Ongena (Open Vld): Dank u wel, minister-president. Ik ben helemaal akkoord met uw ambitie om het Facilitair Bedrijf ook meer uit te spelen als dienstverlener voor de lokale besturen. Ik denk dat de lokale besturen dat enorm zullen appreciëren.

Dit is natuurlijk heel concreet, op korte termijn. Het is juist dat we er eerst het nut van moeten onderzoeken. Dat is belangrijk, maar ik hoop dat het geen maanden duurt, en dat de coronacrisis niet achter de rug is vooraleer we conclusies trekken.

Minister-president Jan Jambon: Daar wil ik voor tekenen: dat we maanden onderzoek doen, en dat ondertussen de coronacrisis achter de rug is.

Tom Ongena (Open Vld): Dat begrijp ik, daar tekenen we allemaal voor. Maar u weet wat ik bedoel: we moeten opletten dat we het niet te ver vooruitschuiven. Eigenlijk zou het Facilitair Bedrijf toch al voor een stuk in actie kunnen schieten om zaken voor te bereiden. Ik denk dat het echt cruciaal is en dat de kwaliteit en de prijs en de knowhow van het Facilitair Bedrijf maken dat hier een belangrijke win-win zou kunnen zitten. Het Facilitair Bedrijf heeft dat trouwens ook gedaan voor de mondmaskers. Er is destijds een aankoopcentrale voor herbruikbare mondmaskers geïnstalleerd. Ik denk dus dat het logisch is dat men dit nu ook zou toepassen voor mobiele luchtreinigers. Bedankt voor uw antwoord.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Stijn De Roo aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de beveiliging van het Errerahuis in Brussel en andere overheidsgebouwen
– 1063 (2021-2022)

Voorzitter: de heer Steven Vandeput

De voorzitter: De heer De Roo heeft het woord.

Stijn De Roo (CD&V): Minister-president, op 7 december is een vrouw omstreeks 17 uur binnengedrongen in het Errerahuis. Volgens verklaringen in de pers kon ze daar tientallen minuten vrij rondlopen en filmpjes opnemen, onder andere in de zalen waar de Vlaamse Regering persconferenties geeft, en inloggen op een computer.

Omdat het onzeker was of er ook een veiligheidsrisico was, heeft de Vlaamse Regering op vrijdag 10 december dan ook op een andere locatie vergaderd.

Volgens berichtgeving ging het niet om een extremiste, maar wel over een activiste. We mogen op dat vlak misschien wel van geluk spreken.

Het beveiligen van de gebouwen en de digitale systemen van de Vlaamse overheid moet een prioriteit zijn. Het Vlaams regeerakkoord wil via het beleidsplan cybersecurity in Vlaanderen een weerbare digitale economie uitbouwen. Het kunnen binnendringen in een overheidsgebouw en gebruik kunnen maken van een computer op het netwerk is opnieuw een feit dat het belang van het inzetten op cyberbeveiliging onderstreept. Digitalisering en digitale veiligheid moeten steeds hand in hand gaan.

Vandaar dat ik enkele vragen heb voor u, minister-president.

Welke acties zult u ondernemen om de veiligheid en de kwetsbaarheid van overheidsgebouwen, medewerkers en digitale systemen te garanderen?

Welke conclusies trekt u uit het voorval waarbij een indringer zich toegang kon verschaffen tot het Errerahuis? In welke mate zal dit voorval aanleiding geven tot het doorlichten van de bestaande maatregelen rond de beveiliging van de gebouwen van de Vlaamse overheid?

Kunt u de feiten verduidelijken? Heeft de indringer de computer gehackt? Ging het over een gepland misdrijf? Op welke manier kon zij zich toegang verschaffen tot deze computer? Werd er informatie ontvreemd?

Op welke manier zijn onze overheidsgebouwen en ICT-systemen beschermd tegen het plaatsen van afluisterapparatuur of malware?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Mijnheer De Roo, u vraagt welke acties we nemen om de veiligheid van de overheidsgebouwen, de medewerkers en de digitale systemen te garanderen.

Langs de ene kant willen wij een toegankelijk overheid zijn. Dat betekent dat er in de grote kantoorgebouwen kleine of grotere publieke ruimtes zijn waar de toegang vrij is. Door middel van een persoonlijke badge hebben de medewerkers van de Vlaamse overheid toegang tot de kantoorzone. Dat is dan de afgeschermde zone. Specifieke zones in deze afgeschermde zone zijn bijkomend beperkt toegankelijk, zoals technische ruimtes of zones toegewezen aan één specifieke entiteit, met een aantal bijkomende toegangsveiligheidsnoden. Een voorbeeld is Audit Vlaanderen in het Herman Teirlinckgebouw. Bezoekers kunnen na identificatie en registratie een tijdelijke bezoekersbadge ontvangen indien hun aanwezigheid in de afgeschermde zone vereist is. Zo niet, dan kunnen bezoekers in de publieke ruimte ontvangen worden. Recent, in oktober-november 2021, werd nog een visuele campagne gevoerd aan alle toegangen van de afgeschermde zones, voorzien van een badgelezer, waarin erop werd gewezen dat de persoonlijke Vlaamse overheidstoegangsbadge enkel persoonlijk mag gebruikt worden, en niet om een derde binnen te laten. U vindt dat op de webstek overheid.vlaanderen.be/niet-gezocht-poortjesglippers.

In de grote kantoorgebouwen zijn bewakingsagenten aanwezig, gedurende de hele dag, of op bepaalde dagdelen, afhankelijk van de noden in het gebouw, zoals die van de gehuisveste entiteiten en hun dienstverlening aan de maatschappij.

Het Errerahuis, daarover ging het voorval, is geen kantoorgebouw maar wel de ambtswoning van de minister-president.

Hier is geen toegangsbadgesysteem, maar een op de site inwonende conciërge. De Vlaamse Regering heeft op 15 oktober 2021 de strategie voor informatieveiligheid goedgekeurd. Een van de speerpunten hiervan is het verhogen van de digitale weerbaarheid van zowel de medewerkers als van de processen rond informatieveiligheid. Dit is een bestendiging van de activiteiten die de verschillende betrokken overheidsentiteiten nu al ondernemen om hun medewerkers bewust te maken van bepaalde veiligheidsrisico's. In dit concrete geval waar de indringster zich toegang verschafte tot een laptop aanwezig in het Errerahuis, ging het om een gedeeld toestel dat uit voorzorg enkel toegang heeft tot een bezoekersnetwerk na het inloggen met een actief bezoekersaccount. Zij deed dit door in te loggen via een tijdelijk bezoekersaccount waarvan de gegevens, helaas, beschikbaar waren op een briefje aan de binnenzijde van de laptop. Het betrof hier een *standalone*-toestel dat niet verbonden is met het eigenlijke IT-netwerk van de Vlaamse

overheid waardoor eventuele infecties met malware ook niet verder kunnen gaan dan het toestel zelf of het bezoekersnetwerk.

De Vlaamse overheid neemt vanuit haar rol als voorzichtige en redelijke eigenaar bijkomende veiligheidsmaatregelen op het IT-netwerk van de Vlaamse overheid alsook, in minder mate, op het bezoekersnetwerk van de Vlaamse overheid. Bepaalde sites en functies zijn geblokkeerd. Gebruikers hebben beperkte rechten op de machine en activiteiten die via deze verbinding gebeuren worden gelogd. Het Agentschap Digitaal Vlaanderen voert de monitoring uit op de IT-netwerken van de Vlaamse overheid om te verifiëren welke bedreigingen er zich kunnen voordoen en om daar ook onmiddellijk op te kunnen reageren als dat nodig is. In dit geval heeft de indringster in kwestie geen schade berokkend aan materiaal of aan de IT-infrastructuur.

In het nieuwe raamcontract zet het Agentschap Digitaal Vlaanderen extra in op het monitoren van onze verbindingen. Dit incident kunnen we gebruiken in onze toekomstige bewustwordingscampagnes om bepaalde veiligheidsrisico's met concrete voorbeelden duidelijk te maken zonder daarbij te vingerwijzen. Dit soort voorbeelden met hoge zichtbaarheid helpt om bepaalde veiligheidsuitdagingen inzichtelijk te maken.

Dan wil ik antwoorden op de vraag welke conclusies ik trek uit het voorval in het Errerahuis.

Door miscommunicatie aan de toegangspoort van het Errerahuis stond deze poort open waarbij de conciërge in het gebouw taken aan het uitvoeren was en er dus niemand op het binnenplein aanwezig was. Er werden vernieuwde organisatorische afspraken gemaakt met betrekking tot het sluiten van de poort en de toegangsdeuren tot het gebouw met de conciërge, de dienst Protocol van het Departement Kanselarij en Buitenlandse zaken en met het Facilitair Bedrijf. De lopende aanpassingen aan het camerabewakingssysteem, waaronder een bouwaanvraag voor de plaatsing van extra camera's op de geklasseerde buitengevel van het Errerahuis, worden verdergezet. Er loopt ook een marktbevraging voor aanpassingen aan het aansturingssysteem van de toegangspoort. Er wordt advies gevraagd aan de federale politie inzake de beveiliging van de gevoelige gebouwen van de Vlaamse overheid met ondersteuning van de verbindingsofficier politie bij de Vlaamse overheid. Er gebeurde een menselijke fout door die poort te laten openstaan.

Ik geef nog eens een verduidelijking van de feiten. De indringster heeft toegang gehad tot een toestel van de Vlaamse overheid dat niet verbonden is met het IT-netwerk Vlaamse overheid. Het gaat over een *standalone*-toestel dat onder andere gebruikt wordt voor toelichtingen bij persconferenties in het Errerahuis. Hierop heeft ze enkel toegang gehad tot het bezoekersnetwerk door middel van het gebruik van een gebruiksnaam en paswoord dat – en dat is een fout – zichtbaar aanwezig was. De persoon heeft dus eerder een account gebruikt dan dat ze een systeem gehackt heeft. De internetverbinding die ze tijdens haar inbraak heeft gebruikt was via haar eigen smartphone en dat heeft ze gebruikt om onder andere op sociale mediasites te gaan. Onderzoek wees uit dat de internetbrowser op het toestel van de Vlaamse overheid niet werd gebruikt en dat er dus via dat toestel geen internetverbinding gebruikt werd. Met haar toegang tot de Vlaamse overheid heeft ze een presentatie geopend en aangepast. Deze presentatie die dateert van juni 2021 stond op deze laptop om de audiovisuele installatie van het gebouw te testen in de dagen voorafgaand aan de onbevoegde overtreding. Hierin staat geen vertrouwelijke informatie. Voor zover we hebben kunnen vaststellen is er geen informatie ontvreemd die niet digitaal publiek toegankelijk is. We hebben geen enkel spoor kunnen vinden van een verdere inbraak in een fysiek of digitaal IT-systeem van de Vlaamse overheid.

Dan wil ik het hebben over de bescherming tegen afluisterapparatuur of malware. De opdeling van de gebouwen van de Vlaamse overheid in publieke en afgeschermde zones waartoe men enkel toegang krijgt via een medewerkersbadge of een tijdelijke bezoekersbadge zorgt ervoor dat deze afgeschermde zones beschermd zijn tegen de plaatsing van afluisterapparatuur.

Gebruikers van toestellen van de Vlaamse overheid hebben standaard zo weinig mogelijk beheerdersrechten op dat toestel. Dit belet onder andere dat ze ongeoorloofde of illegale software kunnen installeren. Enkel software die door de Vlaamse overheid als werkgever ter beschikking gesteld is, kan geïnstalleerd worden. Onze securityprovider monitort actief het IT-netwerk van de Vlaamse overheid om verdacht verkeer op te sporen. De firewall van dit netwerk blokkeert sowieso actief bepaalde schadelijke activiteiten, onder andere: malware, command and control, waarbij externe bronnen een toestel overnemen, en proxy avoidance, waarbij de proxy server omzeild wordt om eventuele controles te ontlopen.

De voorzitter: De heer De Roo heeft het woord.

Stijn De Roo (CD&V): Bedankt voor uw antwoord. Het geeft wat verduidelijking van de feiten, en het stelt ook wat gerust, maar het geeft ook wat ongerustheid, door het feit dat dit kon gebeuren. U hebt aangehaald dat het ging om een menselijke fout. Zo'n dingen kunnen gebeuren, maar we hebben natuurlijk toch geluk gehad dat het hierbij bleef.

We hebben het er al eens over gehad: het nulrisico bestaat niet, en zeker niet wanneer het gaat over digitale systemen. Het is altijd zoeken naar een evenwicht tussen veiligheid en gebruiksgemak, zodat je vlot ergens kan inloggen en niet tien keer een uniek paswoord moet invullen, bij manier van spreken. Dat evenwicht tussen gebruiksgemak en veiligheid moeten we natuurlijk in het oog houden.

Ik ben tevreden dat u nieuwe afspraken hebt gemaakt voor het gebouw zelf, en ik hoop dat deze case ook gebruikt kan worden om de aandacht voor digitale en fysieke veiligheid binnen en buiten overheidsgebouwen verder te laten toenemen. Ik hoop vooral dat dit voorval een leerschool kan zijn, en een voorbeeld van hoe we veiligheid binnen Vlaanderen en binnen een overheidscontext hoog in het vaandel moeten dragen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Klaas Slootmans aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over het dialoogplatform van de Federale Regering over de toekomst van het Belgische federalisme
– 890 (2021-2022)

Voorzitter: de heer Steven Vandeput

De voorzitter: De heer Slootmans heeft het woord.

Klaas Slootmans (Vlaams Belang): Mijn vraag is in feite een opvolgingsvraag, na een eerdere vraag van collega Chris Janssens in juli, over het zogenaamde dialoogplatform institutionele hervormingen, zoals het in het federale regeerakkoord werd aangekondigd. Daar was u ook bij betrokken, als minister-president van een deelstaat.

Een van de initiatieven die in het kader van dat dialoogplatform werden genomen is dat van de thematische werkgroepen. Daarbij werd in eerste instantie gewerkt met de uitwisseling van technische fiches om op die manier expertise in bepaalde

thema's te verzamelen, en vooral om uit te klaren waar de voornaamste knelpunten zitten in verband met bevoegdheidsverdelingen, bevoegdheidsconflicten en -discussies, en zo meer. Het lijkt mij evident dat die ganse operatie staat of valt met de keuze van de thema's van die werkgroepen. In dat kader valt het toch wel op dat het hele platform toch wel een sterke Vivaldi-stempel draagt.

Ik verwijs daarbij heel concreet naar de nota aan het Overlegcomité van 25 augustus vorig jaar, waarin staat dat de thematische werkgroepen bij de evaluatie van de bevoegdheidsverdelingen steeds rekening moeten houden met de principes van de 'interpersoonlijke solidariteit'.

Nu, op zich is er geen probleem met interpersoonlijke solidariteit, maar binnen het Belgische kader weten we wat die codetaal betekent. Het impliceert eigenlijk dat er over elke vorm van welvaartsoverdracht van noord naar zuid niet mag gesproken worden. Het moet absoluut behouden blijven. Dat is al een eerste belangrijke restrictie waar we voor op de tafel moeten kloppen.

Verder lezen we in het verslag van de interfederale interkabinettenwerkgroep (IKW) Institutionele Hervormingen van 10 november 2021 dat voor wat de thematische werkgroepen betreft de thema's zijn bepaald op basis van onderwerpen die in het federaal regeerakkoord voorkomen en die prioritair besproken worden in de gemengde commissie Kamer en Senaat. Intussen weten we welke thema's er in die gemengde commissie zullen worden besproken – en al bezig zijn. Het gaat over gezondheidszorg, klimaat en de evaluatie van de verschillende samenwerkingsvormen. In dat kader lezen we ook in het verslag van het IKW dat het binnen de thematische werkgroepen moet gaan over thema's waarover reeds politieke afspraken werden gemaakt. Lees: politieke afspraken die op federaal niveau werden gemaakt. Het is dus duidelijk dat die manoeuvreerruimte de draagwijdte van die werkgroepen zeer sterk beperkt. De vraag stelt zich of wij ons die restricties zomaar moeten laten aanmeten.

Daarover wil ik de volgende vragen stellen, minister-president.

Heeft de Vlaamse Regering voorstellen gedaan om rond andere thema's dan diegene die federaal heeft voorgesteld, werkgroepen op te richten? En zo ja, welke? Ik zou u een aantal suggesties kunnen geven, maar daar komen we straks op terug.

In hoeverre volgen de Vlaamse vakministers van de Vlaamse Regering die werkgroepen op? In welke mate sturen ze mee?

Wat is de finaliteit van deze thematische werkgroepen? Zijn dat praatbarakken? Zullen de conclusies van die werkgroepen kunnen worden gezien als gedragen door de Vlaamse Regering? Wat is het statuut van de conclusies van die werkgroepen?

Wat de technische fiches betreft weten we dat die tegen 30 november 2021 moesten worden ingeleverd. Die deadline is intussen verstreken. Ik wil graag vernemen over welke thema's de Vlaamse administratie fiches heeft opgesteld. Zijn deze fiches op Vlaams niveau ook politiek gevalideerd? Of zijn het gewoon administratieve ambtelijke werkstukken zonder politieke tussenkomst van de Vlaamse Regering? Zullen die fiches van zowel de Vlaamse administratie als van de andere entiteiten ter beschikking worden gesteld aan het parlement? Zo ja, hoe en wanneer gaat dat gebeuren? Wat gaat de Vlaamse Regering doen in het kader van de eigen institutionele ambities met de fiches?

Ik sluit af met een kleine bijvraag over de samenstelling van de interfederale ambtelijke taskforce die toch een belangrijke rol zal moeten spelen bij de ondersteuning van die werkgroepen en die uiteindelijk, dat weten we allemaal, de teksten zal schrijven. Wat de samenstelling van die taskforce betreft stellen wij vast dat die vandaag bestaat uit vijf Nederlandstalige, vijf Franstalige en één

Duitstalige ambtenaar. Onze meerderheidspositie wordt eigenlijk binnen dat kader van die taskforce volledig geminoriseerd. Minister-president, vindt u dat een aanvaardbare samenstelling en bent u akkoord gegaan met deze samenstelling?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Wat de thematische werkgroepen betreft, mijnheer Slootmans, zal het Overlegcomité beslissen rond welke thema's werkgroepen zullen worden opgericht. Alle regeringen kunnen voorstellen voorleggen. Voorlopig zijn er nog geen werkgroepen opgericht. Het oorspronkelijke voorstel om prioritair vier thematische werkgroepen op te richten voor gezondheidszorg, milieu- en energiebeleid, arbeidsmarkbeleid en mobiliteit, vervoer en openbare werken werd uiteindelijk niet voorgelegd aan het Overlegcomité op 24 november 2021.

Voorlopig zijn er dus nog geen voorstellen gedaan. Eigenlijk is dit nog niet opgestart, en zijn die vier thema's nog niet definitief. Heel de arbitrage daarvan moet nog gebeuren.

De opdracht van elke werkgroep is om voor het thema in kwestie een overzicht op te maken van de knelpunten en discussiepunten die al bevraagd werden met de fiches. Dat moet een geïntegreerd overzicht zijn, dus niet louter een bundeling van de input van alle overheden. Daarnaast wordt ook verwacht dat de werkgroepen een overzicht maken van mogelijke verbeteringen aan de bevoegdheidsverdeling, maar zonder daarbij keuzes te maken voor de ene of de andere optie. Het is dus een oplijsting van opties.

Ten slotte wordt van de werkgroepen verwacht dat ze de punten identificeren waar een asymmetrische bevoegdheidsuitoefening door de federale overheid zou kunnen tegemoetkomen aan specifieke noden of dynamieken in gewesten, gemeenschappen of subregio's.

De thematische werkgroepen worden bijeengeroepen en aangestuurd door de interfederale ambtelijke taskforce, dus niet door het politieke niveau. De thematische werkgroepen zijn samengesteld uit personeelsleden van de verschillende administraties. De deelstaatregeringen en de bevoegde vakministers kunnen, net als de twee federale ministers van institutionele hervormingen, wel een waarnemer aanduiden. De verslagen en rapporten van de thematische werkgroepen worden ter informatie bezorgd aan onder andere de minister-presidenten van de verschillende regeringen. Zij worden ter kennis gebracht van het eerstvolgende Overlegcomité, zodat ze ook beschikbaar zullen zijn voor de parlementsleden.

Zoals gezegd, hebben de thematische werkgroepen alleen inventariserende en beschrijvende opdrachten. Alleen ambtenaren nemen deel aan de besluitvorming van de werkgroepen en ze worden niet geacht politieke standpunten in te nemen. In ieder geval kunnen de rapporten niet beschouwd worden als een standpunt van een of meer regeringen, ook niet als een ze een vertegenwoordiger als waarnemer in de thematische werkgroep hebben afgevaardigd.

Wat betreft de technische fiches: voor de Vlaamse overheid is de bevraging georganiseerd door het Voorzitterscollege. Alle leidende ambtenaren werden bevraagd en hebben input kunnen leveren. Die input werd gebundeld in tien fiches: één fiche per beleidsdomein, soms nog onderverdeeld in subfiches of subthema's.

Het was uitdrukkelijk de bedoeling, in ieder geval op Vlaams niveau, dat dit een zuiver administratieve oefening zou zijn. De fiches zijn niet gevalideerd door de Vlaamse Regering noch door de bevoegde ministers. Dat werd ook zo meegedeeld aan de federale minister van institutionele hervormingen bij het bezorgen van de fiches.

De Vlaamse fiches zijn op 30 november door het Voorzitterscollege ook bezorgd aan de voorzitter van het Vlaams Parlement. De fiches van de andere overheden zullen ter beschikking gesteld worden van de leden van de interministeriële conferentie (IMC) Institutionele Hervormingen.

De fiches worden beschouwd als nuttige input van de administratie, die ook nuttig kan zijn voor de oefening die loopt in het Vlaams Parlement. Het is dus een puur ambtelijke oefening.

Ten slotte wil ik het hebben over de interfederale taskforce. De interfederale ambtelijke taskforce zal inderdaad bestaan uit vijf Nederlandstaligen, vijf Franstaligen en één Duitstalige. Er is gekozen voor een gelijk aantal deelnemers voor de Vlaamse Gemeenschap en het Gewest enerzijds en het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschap anderzijds. Vanuit de Vlaamse overheid zijn er meer vertegenwoordigers, namelijk drie, dan vanuit de federale overheid, dat zijn er twee. Over elke verdeelsleutel is discussie mogelijk, maar aangezien de taskforce geen beslissingen neemt bij meerderheid tegen minderheid, maar vooral de werkzaamheden van de werkgroepen aanstuurt, lijkt het taalkundige evenwicht in deze niet van doorslaggevend belang.

De verslagen van de vergaderingen van de ambtelijke taskforce worden bezorgd aan het politieke niveau. De leden van de taskforce staan onder het hiërarchisch gezag van hun respectievelijke regeringen volgens de gebruikelijke regels en elke regering kan vragen om de taskforce samen te roepen.

De voorzitter: De heer Slootmans heeft het woord.

Klaas Slootmans (Vlaams Belang): Ik begrijp dat er momenteel dus vier themawerkgroepen worden samengesteld. Vier dus?

Minister-president Jan Jambon: Neen. U hebt mij niet goed begrepen. Ik heb gezegd dat er in het Overlegcomité niet bepaald is welke themawerkgroepen er moeten komen. Dat moeten we nog doen. Die vier themawerkgroepen die u citeert, die hebben wel in voorbereidende stukken gecirculeerd, maar zijn als zodanig niet aan het Overlegcomité voorgelegd, omdat daarover nog heel veel discussie was. Sorry dat ik u onderbrak, maar dat is om het correct te stellen.

Klaas Slootmans (Vlaams Belang): Wel ja, in dat kader zou het misschien interessant zijn – aangezien die mogelijkheid nog bestaat – om thema's toe te voegen. We kunnen onder meer fiscaliteit, fiscale autonomie, sociale zekerheid, toepassing taalwetgeving en justitie als voorstel naar voor schuiven in het kader van homogenisering en efficiëntiewinsten, dan wel als noodzaak voor een eventuele splitsing.

Wat de taskforce betreft begrijp ik dat u niet hebt tegengeprutteld tegen de samenstelling. We worden daar geminoriseerd en u stelt dan dat daar geen meerderheidsbeslissingen worden genomen. We zitten daar nu in een context van vijf tegen zes. Het is bijzonder naïef om te denken dat die minderheidspositie ons geen nadeel zal opleveren. Dat is een vrees die me bij aanvang structureel al opvalt. We hebben ons daar laten rollen en ik vind het jammer dat Vlaanderen ter zake niet harder op tafel heeft geklopt. U stelt dan dat elke verdeelsleutel wel problemen zal opleveren maar een proportionele verdeelsleutel naar bevolking, naar hoofd van de bevolking, lijkt me eigenlijk wel het meest democratische. Het is jammer dat die niet is veruitwendigd.

Een andere bijkomende vraag gaat over de mogelijkheid die ook op het Overlegcomité van 8 september 2021 was besproken waarbij de deelstaatregeringen in functie van de grondwettelijke federale loyauteit advies en informatie kunnen vragen bij de andere deelstaatregeringen of bij de federale regering over bepaalde

knelpunten in het kader van onder meer samenwerkingsvormen. Op zich lijkt dat een zeer grote evidentie. Het kan een nuttig instrument zijn voor het uitklaren van een aantal zeer heikele thema's, bijvoorbeeld over de Brusselse Regering en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC), het vernietigingsbeleid of beter de afwezigheid daarvan in verband met de niet-toepassing van de taalwetgeving door de Brusselse plaatselijke besturen. U weet dat uw collega Karl Vanlauwe daar een boek over kan schrijven. Dat lijkt me op zich al een eerste suggestie.

Ik denk ook wat de Franse Gemeenschapsregering betreft aan de pedagogische inspectie in de Franstalige scholen in de faciliteitengemeenten. U weet dat wij daar als Vlaanderen zorgen voor de financiering maar niet mogen instaan voor de inspectie. Dat is toch een zeer aberrante situatie. Verder zijn er nog de sluikse financieringspogingen of financieringen van de Franse Gemeenschap ter bevordering van de francofonie in de provincie Vlaams-Brabant. Ik heb minister Weyts daarover bijvoorbeeld al ondervraagd. Hij geeft aan niet te kunnen achterhalen hoe die financiering precies in mekaar zit. Het lijkt evident dat we die informatiemogelijkheid in het kader van dit hele bestel gaan gebruiken om met betrekking tot de problemen die ik heb geschetst te achterhalen hoe die vork concreet in de steel zit.

Dan nog een algemene bedenking. We stellen vast dat de afspraken omtrent de themawerkgroepen gemaakt worden binnen de schoot van het Overlegcomité. De vraag stelt zich waarom men dat niet laat verlopen via de IMC Institutionele Hervormingen waar we als Vlamingen hiërarchisch een belangrijkere rol hebben dan in het Overlegcomité, getuige het verloop van de verschillende overlegcomités in het kader van de coronamaatregelen waar we als Vlaanderen vaak het onderspit hebben moeten delven. Ik begrijp dat het federale niveau ons dit wil opdringen maar dat betekent niet dat we dat zomaar moeten slikken. Zij willen dat natuurlijk via een federaal overlegcomité blijven doen omdat ze op die manier de dans kunnen leiden omdat zij ook zo hun vice-premiers allemaal aan boord hebben en wij als Vlaanderen benadeeld worden. Ik verneem graag van de minister-president welke zijn visie is op die huidige structuren en of hij een poging zal ondernemen om die te wijzigen.

En dan nog een allerlaatste vraag in het kader van de federale…

De voorzitter: U moet afronden.

Klaas Slootmans (Vlaams Belang): Goed, het was maar een bijvraag.

De voorzitter: Zijn er collega's die wensen tussen te komen?

De heer Muyters heeft het woord.

Philippe Muyters (N-VA): Ik wil tussenkomen op de repliek van de heer Slootmans rond de ambtelijke werkgroep. Ik begrijp niet dat het aantal daar belangrijk is. Ik denk, minister-president, dat er maar één ding van belang is en dat is dat er mensen met kennis van zaken naartoe gaan die de problemen die we in Vlaanderen zien met de bevoegdheidsverdeling zoals die vandaag bestaat, op een zeer goede manier kunnen aankaarten. Ik weet dat heel wat van onze ambtelijke mensen daar zeer geschikt voor zouden zijn. Ze zouden daar een heel goede inbreng kunnen doen en misschien de ogen kunnen openen van ambtelijke collega's op andere niveaus. Ik hoop vooral, minister-president, dat we daar mensen naartoe sturen die de discrepantie die er vandaag bestaat tussen de verschillende niveaus waardoor we geen goed beleid kunnen voeren in bepaalde gevallen, kunnen aankaarten. De aantallen lijken mij op geen enkele manier daarin mee te spelen.

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Mijnheer Slootmans, ik ben toch wel een beetje verrast door uw ongelooflijk minderwaardigheidscomplex. Dat is toch echt wel stuitend, moet ik zeggen. Als in zo'n taskforce de Franstaligen vijf zetels hebben, de Duitstaligen één en wij vijf, dan is dat zes tegen vijf, zegt u. Ik heb andere ervaringen in de samenwerking met de Duitstalige Gemeenschap. Ik denk ook dat het, gezien de taak van die taskforce, het allemaal niet zo belangrijk is hoe die verhouding ligt, en dat u hier totaal niet over minorisering en dergelijke kunt spreken.

Wat het opvragen van de adviezen betreft: dat is natuurlijk correct. Dat zullen we ook voor heel wat thema's doen. De thema's die u aanbrengt zijn op dat vlak interessant.

Een derde punt is dat u zegt dat we in het IMC hiërarchisch hoger staan dan in het Overlegcomité. Volgens mij is het institutionele 'mumbo jumbo' wat u daar zegt. In het Overlegcomité beslissen we bij consensus, in het IMC beslist men bij consensus. Of je daar nu met zeven van de Federale Regering zit, en één van Vlaanderen, of andersom, je moet bij consensus beslissen.

Wat heb ik altijd gezegd over corona, mijnheer Slootmans? Als we in het Overlegcomité de themawerkgroepen moeten afbakenen, dan heb ik alleen maar belang bij een goede beslissing, en niet bij een beslissing als dusdanig. Als het over corona gaat, en over de maatregelen van corona, dan zegt u dat we onze slag niet thuis halen. Ik zeg dat we daar boven ons gewicht spelen. We hebben daar veel meer dingen binnengehaald dan wat eigenlijk onze bevoegdheden zijn.

Er is maar één restrictie die ik mezelf opgelegd heb: als we in een crisis zitten, en crisismaatregelen moeten nemen, dan moeten we met een besluit naar buiten komen. Als dat besluit niet honderd procent is wat de Vlaamse Regering wil, maar wel dichtbij de inzichten van de Vlaamse Regering aanleunt, dan ga ik daar inderdaad in mee. Ik denk dat het ergste wat je kan doen in de bestrijding van een crisis is zeggen dat je niet in staat bent om maatregelen te nemen. Dat is hoe ikzelf, met de Vlaamse Regering, me opstel in het Overlegcomité met betrekking tot corona. Ik denk dat het echt geen goede boodschap naar onze bevolking is om te zeggen dat we wat liggen te rommelen en er niet in slagen om tot een besluitvorming te komen. Als de besluitvorming die op tafel ligt in de buurt komt van de inzichten van de Vlaamse Regering, en een verdedigbaar compromis is, dan ga ik daar in mee. We zijn er al altijd in geslaagd om zo aan besluitvorming te doen.

Wat het afbakenen van de thematische werkgroepen betreft: dat is natuurlijk van een heel andere orde. Daar zal het zijn zoals wij het willen, of er zal geen besluit zijn. Zo simpel is het.

De voorzitter: De heer Slootmans heeft het woord.

Klaas Slootmans (Vlaams Belang): Ik hoop met u mee dat mijn minderwaardigheidscomplex, zoals u het noemt, inderdaad onterecht is. Maar mijn vrees is wat ze is. We zullen achteraf zien wat de uitkomst is. 'Men weze gewaarschuwd'.

Wat de coronamaatregelen betreft, dat gaat eigenlijk buiten het bestek van deze vergadering, maar laat ons kort zeggen dat de perceptie toch enigszins anders is. Wat de totale operatie betreft, ik vind het vooral belangrijk – ondanks het feit dat het natuurlijk een federaal initiatief is waarin Clarinval en Verlinden in theorie de dans zouden moeten leiden – dat wij, als Vlaanderen, proberen om maximaal het laken naar ons toe te trekken.

En dat we ons niet houden aan het carcan dat duidelijk door het federale niveau wordt opgelegd, onder andere in het kader van de themawerkgroepen, maar zelf

een aantal suggesties op tafel leggen. Ik heb er een aantal gedaan. Nog een belangrijk element lijkt mij de wederkerigheid tussen de regeringen maar ook dat de technische fiches zo snel als mogelijk ter inzage worden gelegd van het parlement zodanig dat parlementsleden bijvoorbeeld in de werkgroep Institutionele Zaken hieromtrent hun rol maximaal kunnen spelen. Ik hoop dat u daarvoor zal pleiten binnen het Overlegcomité waar dit ter sprake komt.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.